

Pirmą kartą Vilniaus vardas rašytiniuose šaltiniuose paminėtas XII a. pradžioje. 1323 m. miestas tapo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio sostine. Tais metais rašytuose laiškuose į Vakarų Europą kunigaikštis Gediminas į „karališkąjį Vilnių“ kvietė atvykti amatininkus, norėdamas sustiprinti miesto galią, išplėsti prekybą, pakelti kultūrą.

Vilnius was first mentioned at the beginning of XII century. The year 1323 is officially considered the foundation date of Vilnius. That year the Lithuanian Grand Duke Gediminas sent out letters to West European countries inviting craftsmen and merchants to the “royal town” to make it grow faster and stronger.

1.1. GEOGRAFINIAI DUOMENYS
 (Geografijos instituto duomenys)
GEOGRAPHICAL INDICATORS
 (Data provided by the Institute of Geography)

TERITORIJA

TOTAL AREA OF VILNIUS MUNICIPALITY

Km² 401 Km²

TERITORIJOS KOORDINATĖS

GEOGRAPHIC POSITION

Šiaurėje	<i>Most Northerly point</i>	-	54° 50'	šiaurės platumos	<i>Lat N.</i>
Pietuose	<i>Most Southerly point</i>	-	54° 34'	šiaurės platumos	<i>Lat N.</i>
Vakaruose	<i>Most Westerly point</i>	-	25° 02'	rytų ilgumos	<i>Long E.</i>
Rytuose	<i>Most Easterly point</i>	-	25° 30'	rytų ilgumos	<i>Long E.</i>

AUKŠČIAUSIAS TAŠKAS

HIGHEST POINT

Pietrytinėje miesto dalyje (netoli Žirnių ir Liepkalnio gatvių sankryžos Laimio kalnas) absoliutus aukštis – 235 m. *Laimio mountain with the absolute altitude of 235 m (southern part of the city, next to the crossroads of Žirnių and Liepkalnio streets).*

ŽEMIAUSIAS TAŠKAS

LOWEST POINT

Vakarinėje miesto dalyje (Neries upės slėnyje netoli Grigiškių) absoliutus aukštis – 78,5 m. *The valley of the river Neris is the lowest point – 78,5 m (western part of the city, near by the Grigiškės settlement).*

DIDŽIAUSIAS EŽERAS

THE GREAT LAKE

Didžiausias ežeras miesto teritorijoje yra **Balsys** (Kryžiokų, Žaliasis). Jo plotas – 55 ha; didžiausias gylis – 38,8 m.

The great lake Balsys is within the territory of the city. Area - 55 ha; maximum depth - 38,8 m.

UPĖS

RIVERS

Neris (miestui tenka ~ 37 km); **Vilnelė** (miestui tenka ~ 18 km).

The river Neris (length within the city ~ 37 km); the river Vilnelė (length within the city ~ 18 km).

1.2. KLIMATO RODIKLIAI
 (Hidrometeorologijos tarnybos duomenys)
CLIMATE
 (Data provided by the Hydrometeorological Service)

	1990	1997	1998	1999	2000	2001	
Vidutinė oro temperatūra, °C							<i>Average air temperature, °C</i>
sausio	-0,1	-5,4	-0,7	-2,8	-3,4	-1,8	<i>January</i>
liepos	15,5	17,9	16,4	19,6	15,8	20,8	<i>July</i>
metų	7,7	6,3	6,4	7,5	7,8	6,6	<i>annual</i>
Krituliai per metus, mm	805	658	759	526	694	728	<i>Annual precipitation, mm</i>
Vidutinis sniego dangos storis, cm	-	22 ²	11 ³	3 ⁴	7 ⁵	2 ⁶	<i>Average thickness of snow cover, cm</i>
Vidutinis dirvožemio įšalimo gylis žiemkenčių lauke, cm	41 ¹	25 ²	21 ³	32 ⁴	14 ⁵	8 ⁶	<i>Average depth of congelation of soil in winter crops field, cm</i>

¹ 1990 m. sausio mėn. I dekada.
I-st decade of January, 1990.

² 1997 m. sausio mėn. I dekada.
I-st decade of January, 1997.

³ 1998 m. sausio mėn. I dekada.
I-st decade of January, 1998.

⁴ 1999 m. sausio mėn. I dekada.
I-st decade of January, 1999.

⁵ 2000 m. sausio mėn. I dekada.
I-st decade of January, 2000.

⁶ 2001 m. sausio mėn. I dekada.
I-st decade of January, 2001.

1.3. MĖNESIO VIDUTINĖ ORO TEMPERATŪRA, °C
 (Hidrometeorologijos tarnybos duomenys)
AVERAGE MONTHLY TEMPERATURE, °C
 (Data provided by the Hydrometeorological Service)

	1990	1997	1998	1999	2000	2001	
Sausis	-0,1	-5,4	-0,7	-2,8	-3,4	-1,6	<i>January</i>
Vasaris	3,1	-0,9	0,2	-4,2	-0,1	-3,7	<i>February</i>
Kovas	4,3	0,3	-0,6	1,5	1,4	-0,6	<i>March</i>
Balandis	8,1	3,7	8,2	9,2	11,3	8,5	<i>April</i>
Gegužė	12,0	11,5	13,0	10,2	13,1	12,3	<i>May</i>
Birželis	15,4	15,9	17,0	19,6	15,2	14,4	<i>June</i>
Liepa	15,5	17,9	16,3	20,5	15,8	20,9	<i>July</i>
Rugpjūtis	15,8	18,8	14,6	16,6	16,0	17,8	<i>August</i>
Rugsėjis	9,8	11,4	11,9	13,9	10,1	11,9	<i>September</i>
Spalis	7,1	5,1	6,1	6,8	9,3	8,4	<i>October</i>
Lapkritis	3,1	1,7	-4,4	0,3	4,6	1,2	<i>November</i>
Gruodis	-1,9	-4,2	-4,3	-1,1	0,7	-7,2	<i>December</i>

1.4. MĖNESIO KRITULIŲ KIEKIS
 (Hidrometeorologijos tarnybos duomenys; mm)
MONTHLY PRECIPITATION
 (Data provided by the Hydrometeorological Service; mm)

	1990	1997	1998	1999	2000	2001	
Sausis	50	21	57	33	43	27	January
Vasaris	30	41	45	56	50	29	February
Kovas	46	27	40	40	49	42	March
Balandis	11	36	73	24	34	56	April
Gegužė	28	41	47	15	55	60	May
Birželis	53	74	68	54	60	39	June
Liepa	150	122	131	29	209	94	July
Rugpjūtis	103	26	106	53	64	52	August
Rugsėjis	148	104	44	60	11	82	September
Spalis	55	92	58	56	7	73	October
Lapkritis	85	31	40	48	65	64	November
Gruodis	46	44	49	58	47	35	December

1.5. SAULĖS SPINDĖJIMO TRUKMĖ
 (Hidrometeorologijos tarnybos duomenys; val.)
DURATION OF SUNSHINE
 (Data provided by the Hydrometeorological Service; h)

	1990	1997	1998	1999	2000	2001	
Balandis	218	148	187	139	251	155	April
Gegužė	328	212	259	297	331	316	May
Birželis	278	197	210	302	251	225	June
Liepa	158	252	216	347	175	257	July
Rugpjūtis	243	311	179	237	240	250	August
Rugsėjis	72	197	166	194	200	115	September
Spalis	109	37	99	75	164	104	October
Per V-VIII mėnesius	1007	972	864	1183	1612	1047	During V-VIII months

1.6. VANDENS SUNAUDOJIMAS
 (mln. m³ per metus)
WATER RESOURCES IN USE
 (mill. M³ per year)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	
Bendras paimto vandens kiekis	68,8	64,4	55,4	47,0	45,0	43,2	Total abstraction
iš jo požeminių vandens šaltinių vandens	60,1	56,8	48,6	41,4	38,6	37,1	of which ground water
Sunaudota vandens	45,7	45,3	38,1	34,4	34,4	33,2	Water consumption
pramonės reikmėms	3,3	5,8	5,7	5,2	6,2	5,3	by industry
ūkio ir buities reikmėms	38,3	35,4	29,2	26,0	25,8	2,5	by communities

1.7. TERŠALŲ EMISIJA Į ATMOSFERĄ

(tūkst. t)

POLLUTION OF ATMOSPHERE

(thous. t)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	
Iš viso teršalų	13,3	12,3	15,4	11,2	6,0	5,2	Total
Kietų	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	<i>Solid</i>
Dujinių ir skystų	12,7	11,9	15,0	10,8	5,7	4,9	<i>Gases and liquids</i>
Sieros dioksido	8,3	8,0	10,0	6,0	0,9	1,3	<i>Sulphur dioxide</i>
Anglies monoksidų	1,6	1,0	0,7	0,7	0,6	0,6	<i>Carbon monoxides</i>
Azoto oksidų	1,9	2,0	2,0	1,8	1,6	0,8	<i>Nitrogen oxides</i>
Kitų	0,9	0,9	2,3	2,3	2,6	0,1	<i>Other</i>

1.8. NUOTĖKŲ IŠLEIDIMAS

(tūkst. m³)

SEWAGE DISCHARGE

(in thousand cubic metres per year)

	1999	2000	2001	
Nuotėkų iš viso	44611,0	39279,0	39908,6	Total
Iš jų				<i>of which</i>
nuotėkų, kurių nereikia valyti	2034,0	1562,0	2429,0	<i>meeting quality standards</i>
išvalytos iki DLT ¹ normų	42543,0	42,6 ¹	173,2	<i>purified according to MAP</i>
nepakankamai išvalytų	34,1	37674 ¹	37306,4	<i>insufficiently purified</i>
užterštų (be valymo)	-	-	-	<i>polluted</i>

¹ Nuo 2000 m. pasikeitė vertinimo pagal DLT kriterijai. DLT- didžiausia leistina tarša.
 Since 2000 evaluation criteria by MAP has changed. MAP – maximum allowable pollution.